

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 7

Wymagania na poszczególne oceny				
na ocenę celującą	na ocenę bardzo dobrą	na ocenę dobrą	na ocenę dostateczną	na ocenę dopuszczającą
1. Środowisko przyrodnicze Polski				
I półrocze				
Uczeń: • zna konsekwencje rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy • rozumie zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski podaje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski • zna wpływ wydobywania surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze • wie jak zmienność pogody wpływa na rolnictwo, transport i turystykę w Polsce • prezentuje informacje z zakresu prognozowania pogody • zna znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce • zna wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy obszarów zalewowych i tworzenia sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce • wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego • ocenia przydatność rolniczą różnych typów gleb • ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce • wie o konieczności zachowania	Uczeń: • zna konsekwencje położenia geograficznego oraz politycznego Polski • zna jednostki geologiczne Polski • wskazuje na mapach Europy i Polski obszary, na których występowały ruchy górotwórcze • zna czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski • rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski • podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce • opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski • opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce • wyszukuje i prezentuje informacje dotyczące zmian klimatu Polski • zna ważniejsze typy jezior w Polsce • przedstawia metody ochrony przeciwpowodziowej • omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki • zna niszczącą i budującą działalność Bałtyku • zna i wymienia typy lasów w Polsce • zna i opisuje unikalne obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski	Uczeń: • oblicza rozciągłość południkową oraz rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski • wie, jak powstał węgiel kamienny • charakteryzuje na podstawie map geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy • opisuje cechy różnych typów genetycznych gór • opisuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski • opisuje na podstawie mapy cechy ukształtowania Europy i Polski • zna rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej • zna warunki klimatyczne w Europie • zna czynniki kształtujące klimat w Polsce • omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce • odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkość opadów atmosferycznych z klimatogramów • wie jak powstają najważniejsze wiatry lokalne w Polsce • wie, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry a na podstawie mapy opisuje cechy oraz walory obu rzek • zna czynniki sprzyjające powodziom w Polsce określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników	Uczeń: • zna położenie Europy i Polski na podstawie mapy • potrafi odczytać szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy • wskazuje na mapie przebieg granic Polski • wie jak przebiega proces powstawania gór • wymienia ruchy górotwórcze, które zachodziły w Europie i w Polsce • zna i wskazuje na mapie góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce • omawia zlodowacenia na obszarze Polski • wymienia formy polodowcowe • dokonuje podziału surowców mineralnych • zna cechy klimatu Polski • potrafi opowiedzieć o okresie wegetacyjnym na terenie Polski • pisuje zjawisko powodzi • wskazuje na mapie Polski obszary zagrożone powodzią potrafi wskazać największe sztuczne zbiorniki wodne • zna wielkość i głębokość Bałtyku • jego temperaturę wód oraz zasolenie • zna świat roślin i zwierząt Bałtyku • opisuje wybrane typy gleb w Polsce • zna strukturę gatunkową lasów w Polsce • podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze	Uczeń: • zna położenie Polski w Europie • zna całkowitą powierzchnię Polski • wymienia kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie • wymienia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej Polski • wyjaśnia znaczenie terminu <i>rzeźba polodowcowa (glacjalna)</i> • zna formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski • wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie • wie co to: <i>ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny</i> • zna cechy klimatu morskiego i klimatu kontynentalnego • podaje nazwy mas powietrza napływających nad terytorium Polski • potrafi wymienić elementy klimatu • wyjaśnia znaczenie terminu <i>średnia dobową temperatura powietrza</i> • wymienia czynniki, które warunkują zróżnicowanie temperatury powietrza i wielkość opadów w Polsce • zna przeważający kierunek wiatrów w Polsce • wskazuje na mapie główne rzeki Polski • wie co to: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i> • wymienia przyczyny powodzi w

walorów dziedzictwa przyrodniczego •planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody		•zna i rozpoznaje typy wybrzeży Bałtyku •zna najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych •zna funkcje lasów •rozumie rolę parków narodowych w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego	wybranego regionu charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce	Polsce •zna położenie Morza Bałtyckiego •wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny •omawia linię brzegową Bałtyku •zna główne cechy fizyczne Bałtyku •wymienia typy gleb w Polsce •wie co to <i>lesistość</i> •wymienia różne rodzaje lasów w Polsce wskazuje parki narodowe na mapie Polski
---	--	---	--	---

2. Ludność i urbanizacja w Polsce

Uczeń: •zna skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski •zna konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego •zna skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce •zna skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie •zna wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich •zna problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce •zna i omawia zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej •wie jakie związki zachodzą między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu w strukturze demograficznej w strefach podmiejskich •	Uczeń: •zna podział administracyjny Polski •wie jakie są uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europy •zna i analizuje piramidę wieku i płci ludności Polski •zna przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski •potrafi obliczyć przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego w Polsce •zna skutki migracji wewnętrznych w Polsce •zna wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich •wie jakie są przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce •zna strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy •zna strukturę zatrudnienia wg działów gospodarki w poszczególnych województwach •zna wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup	Uczeń: •zna zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w. •potrafi obliczyć współczynnik przyrostu naturalnego •zna przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce •zna czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce •wie jaki jest udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce na podstawie piramidy wieku i płci •potrafi obliczyć wskaźnik gęstości zaludnienia Polski •zna cechy rozmieszczenia ludności w Polsce •zna skutki migracji zagranicznych w Polsce •potrafi porównać przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach Europy •zna przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce •przedstawia strukturę narodowościową ludności Polski na tle struktury narodowościowej ludności w wybranych państwach europejskich	Uczeń: •zna przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskich •potrafi na podstawie danych statystycznych opowiedzieć o zmianach liczby ludności Polski po II wojnie światowej •Zna i omawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946–2018 •zna przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce •wie jaka jest średnia długość trwania życia Polaków w porównaniu z Europą •wie, czym są ekonomiczne grupy wieku •zna przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsce •zna i omawia na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce •wie jakie są najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce •zna główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce	Uczeń: •zna nazwy państw sąsiadujących z Polską •wskazuje na mapie administracyjnej Polski poszczególne województwa i ich stolice •wie co to: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i> •wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europie •wie co to: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> •potrafi odczytać dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce •wie co to: <i>gęstość zaludnienia</i> •zna czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce •wie co to: <i>migracja, emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i> •wie co to: <i>migracje wewnętrzne</i>
---	--	---	--	--

	wielkościowych • zna pozytywne i negatywne skutki urbanizacji • omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy • określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy	• wie jakie są różnice między strukturą zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach • zna funkcje wybranych miast w Polsce • zna przyczyny rozwoju miast w Polsce • potrafi porównać wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy • wie jakie jest rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce • potrafi na podstawie map tematycznych pokazać zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy	• zna kierunki napływu imigrantów do Polski • zna mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce • wie jakie są przyczyny rozwoju największych miast w Polsce • zna miasta o różnych funkcjach w Polsce • zna typy zespołów miejskich podaje ich przykłady • zna różnice między aglomeracją monocentryczną a aglomeracją policentryczną • wie jakie są przyczyny migracji do stref podmiejskich	• zna przyczyny migracji wewnętrznych • potrafi odczytać dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski • wie gdzie są skupiska Polonii • potrafi wymienić mniejszości narodowe w Polsce • wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkiwane przez mniejszości narodowe • wie co to: <i>struktura zatrudnienia</i>, • potrafi odczytać z danych statystycznych wielkość zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki • potrafi wyjaśnić terminy: <i>miasto, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> • wymienia największe miasta Polski i wskazuje je na mapie • zna funkcje miast • potrafi odczytać z danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy • wie jakie są przyczyny migracji do stref podmiejskich • zna przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast
--	---	--	--	---

Semestr 2

3. Rolnictwo i przemysł Polski

Uczeń: • zna korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej • dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłowia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 roku i wyjaśnia ich przyczyny	Uczeń: • zna poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce • zna czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce • porównuje produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy • wie jaka jest produkcja zwierzęca w Polsce na tle produkcji w innych	Uczeń: • wie że rolnictwo to sektor gospodarki • zna jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • zna regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce • wie jaka jest struktura użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów	Uczeń: • zna warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce • wie jaka jest struktura wielkościowa gospodarstw rolnych w Polsce • zna znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce • zna strukturę upraw w Polsce	Uczeń: • zna funkcje rolnictwa • zna przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • zna regiony rolnicze w Polsce • wie co to: <i>plon, zbiór, areal</i> • zna główne uprawy w Polsce • potrafi wskazać na mapie główne obszary upraw w Polsce
---	---	---	--	--

•wie jaki miały wpływ przemiany gospodarcze w Polsce po 1998 roku na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju •zna warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki	krajach Europy •zna rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej •zna przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu •wie jakie zmiany zaszły w strukturze produkcji po 1989 roku w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej •wie jakie zmiany zachodzą współcześnie w polskiej energetyce •zna i wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii •zna dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w Łódzkiem i Pomorskiem	Europy •zna strukturę chowu zwierząt gospodarskich w Polsce •wie, że przemysł to sektor gospodarki i zna jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju •zna rozmieszczenie przemysłu w Polsce •wie jaka jest struktura zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem •zna strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy •wie jaki jest wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim	•zna główne rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce •wie jakie jest znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polsce •zna czynniki lokalizacji chowu bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce •zna cechy polskiego przemysłu •wie jakie były przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski •zna cechy gospodarki Polski przed 1989 rokiem i po nim •wie gdzie zlokalizowane są na mapie Polski elektrownie ciepłne, wodne i niekonwencjonalne •zna i opisuj wielkość produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych •wie jaka jest przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim	•wie co to: <i>chów, pogłowie</i> •potrafi wymienić główne zwierzęta gospodarskie w Polsce •wskazuje na mapie obszary chowu zwierząt gospodarskich •potrafi podzielić przemysł na sekcje i działy •zna funkcje przemysłu •zna podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej •zna i wymienia źródła energii •zna i wymienia typy elektrowni •potrafi wskazać na mapie największe elektrownie w Polsce •zna główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkim
--	--	--	---	--

4. Usługi w Polsce

II półrocze

Uczeń: •zna i podaje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta •podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej •wie na podstawie dostępnych źródeł co wpływa na poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy •zna źródła zmian, które zaszły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski	Uczeń: •zna przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce •zna problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego •wie o znaczeniu handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki •zna wpływ z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy •zna atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski i opowiada o niej •potrafi analizować dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie •zna wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój	Uczeń: •zna rolę usług jako sektora gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju •zna udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków •omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski •zna przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski •zna przyczyny niskiego salda bilansu handlu zagranicznego w Polsce •potrafi wymienić polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> •zna walory turystyczne Polski •zna i wskazuje na mapie położenie	Uczeń: •Zna i omawia zróżnicowanie usług w Polsce •zna rodzaje transportu lądowego w Polsce •zna gęstość dróg kołowych w Polsce •zna gęstość sieci kolejowej w Polsce •zna i omawia na podstawie danych statystycznych stan morskiej floty transportowej w Polsce •wymienia towary, które dominują w polskim handlu zagranicznym •wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego •zna czynniki rozwoju turystyki •potrafi wymienić polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego</i>	Uczeń: •zna i podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce •wie co to: <i>komunikacja</i> •zna rodzaje transportu w Polsce •zna porty morskie oraz lotnicze •zna i podaje rodzaje łączności •wie co to: <i>centra logistyczne, spedycja, eksport, import, bilans handlu zagranicznego</i> •zna i wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski •zna terminy: <i>turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna</i>
---	--	---	--	---

	turystyki na tych obszarach	głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski	dziedzictwa UNESCO i wskazuje je na mapie	
5. Mój region i moja mała ojczyzna				
Uczeń: • zna znaczenie terminu <i>region</i> • potrafi wskazać położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski • potrafi wymienić i wskazać na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony • zna najważniejsze walory przyrodnicze regionu • zna znaczenie terminu <i>mała ojczyzna</i> • potrafi wskazać na mapie ogólnogeograficznej Polski, na mapie topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyzny • wie gdzie szukać informacji o małej ojczyźnie • zna i wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny	Uczeń: • zna główne cechy środowiska przyrodniczego regionu na podstawie map tematycznych • zna i wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych • wie, że obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jest symboliczną przestrzenią w wymiarze lokalnym • zna obiekty decydujące o atrakcyjności małej ojczyzny	Uczeń: • zna uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w swoim regionie • zna genezę rzeźby terenu swojego regionu • zna główne cechy gospodarki regionu • zna i potrafi opisać walory środowiska geograficznego małej ojczyzny • zna i omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł	Uczeń: • prezentuje na lekcji w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu • prezentuje na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej	Uczeń: • planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnie • wie jak na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności • zna przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego na arenie międzynarodowej